

Uvod

Druga osnovna vrsta kriminaliteta (pored nasilničkog) je imovinski. Tu spadaju sva ona *dela koja su uperena protiv imovine, a njihov izvršilac nastoji da delom sebi ili drugom pribavi korist ili da nekom prouzrokuje štetu.*

Za razliku od nasilničkog kriminaliteta, koji kod građana izaziva strah i gnušanje, njihov odnos prema imovinskom kriminalitetu i učiniocima je često sasvim drugačiji. Osim kada su lično pogođeni izvršenim delom, oni se prema izvršiocima ovih dela (sem kradljivaca i korumpiranih) imaju sasvim drugačiji odnos. Neki od likova iz književnosti - poput Robina Hooda, Jassie Jamesa ili Bonnie i Clydea su prototipovi onoga što se može nazvati „bandit — džentlmen“.

Objašnjenje ovakvog odnosa nalazi se u više faktora. Prvi je vezan za rezultate dobijene metodom samoopuživanja. U većini zemalja u kojima su ove istraživačke tehnike korišćene, pokazalo se da anketiranim građanima neka od dela iz oblasti imovinskog kriminaliteta i nisu toliko strana kako bi se unapred pomislilo. Prema tim istraživanjima, skoro da nema građanina koji nije nekada izvršio delo sitne krađe, utaje poreza, krađe knjige iz javne čitaonice ili se nije „švercovao“ u javnom saobraćaju. Dalje, ljudi su prema imovinskom kriminalitetu tolerantniji zato što imaju utisak da nikoga ne pogađa teško: banke su osigurane, kao i automobili, veliki poslovi se i inače ne mogu voditi bez rizika.

1. Vrste imovinskog kriminaliteta

Dati tipologiju imovinskog kriminaliteta koja uvažava kriminološke kriterijume samo na prvi pogled predstavlja jednostavan zadatak. Kao posledica množine pojava oblika ove vrste zločinačke aktivnosti javlja se mnoštvo potencijalnih kriterijuma klasifikacije i zato se u literaturi srećemo sa velikim brojem tipologija. Umesto njihovog nabiranja, navešćemo onu koja se čini najprihvatljivijom. To je tipologija zasnovana na klasifikaciji koju su u svom čuvenom delu *Sistemi kriminalnog ponašanja - tipologija* dali američki autori Marhall Clinard, Richard Quinney i John Wildeman i njena razrada koju je dao Frank E. Hagan u svom udžbeniku *Uvod u kriminologiju*.

Clinard i Quinney su na sledeći način podelili sve sisteme kriminalnog ponašanja: a) lično nasilničko, b) situaciono imovinsko, c) protiv javnog reda, d) konvencionalno, e) političko, f) u vezi sa zanimanjem, j) korporativno, h) organizovano, i) profesionalno.

Hagan, sav kriminalitet deli na: a) nasilnički, b) imovinski (situacioni i konvencionalni, c) profesionalni, d) kriminalitet zanimanja, e) korporacioni, f) politički, g) organizovani i h) kriminalitet protiv javnog reda.

Ipak, dovoljna je i ovakva podela imovinskog kriminaliteta:

- a. situacioni, konvencionalni i profesionalni,
- b. kriminalitet poziva, uključujući i kriminalitel belog okovratnika,
- c. kriminalitet korporacija i c) organizovani.¹

Svesni smo uslovnosti ove podele koja za osnov ima osobine aktera dela. Poznato je da jedan broj profesionalnih kriminalaca vrše dela koja ne spadaju uvek u imovinska (profesionalne ubice, na primer). Slična dilema otvara se i u vezi sa delima koja vrše lica u obavljanju poziva - neka od njih takođe se vrše iz koristoljublja dok druga ne. Očigledno je da u imovinski kriminalitet spadaju samo ona dela profesionalaca i zaposlenih koja ispunjavaju uslov da se mogu svrstati pod (napred naveden) pojam ovog tipa kriminaliteta.

¹ Ignjatović, Dj. : **Kriminologija**, Beograd, Dosije, 2008. godine, str. 268-275.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET



NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

